

УКРАЇНА

ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ І НАУКИ

НАКАЗ

від 19.12.2024 р.

м. Івано-Франківськ

№ 408

Про проведення II етапу Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів Малої академії наук України у 2024/2025 навчальному році

Відповідно до наказів Міністерства освіти і науки України від 23 жовтня 2024 року № 1499 «Про проведення Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів Малої академії наук України у 2024/2025 навчальному році» та від 08 лютого 2021 року № 147 «Про затвердження Правил проведення Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів Малої академії наук України», з метою духовного, творчого, інтелектуального розвитку учнівської молоді, її профорієнтації щодо вибору майбутньої професії, створення умов для формування наукової еліти

НАКАЗУЮ:

1. Провести II етап Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів Малої академії наук України (далі – II етап конкурсу) 22-23 лютого 2025 року на базі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу та Івано-Франківського національного медичного університету із дотриманням законодавства України в частині забезпечення заходів безпеки, пов'язаних із введенням правового режиму надзвичайного або воєнного стану в Україні.

2. Ректорам Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника Ігорю Цепенді, Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу Ігорю Чудику, Івано-Франківського національного медичного університету Роману Яцишину забезпечити належні умови, надати необхідну допомогу в організації і безпосередньому проведенні II етапу конкурсу.

3. Затвердити склад організаційного комітету II етапу конкурсу (додаток 1), умови визначення результатів II етапу конкурсу (додаток 2), перелік наукових секцій, в яких проводиться II етап конкурсу (додаток 3).

4. Призначити відповідальною за проведення II етапу конкурсу директора Івано-Франківського обласного відділення Малої академії наук України Надію Дерев'янку.

5. Директору Івано-Франківського обласного відділення Малої академії наук України Надії Дерев'янку:

5.1. Провести II етап Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів Малої академії наук України 22-23 лютого 2025 року.

5.2. З 20 по 30 січня 2025 року для участі у II етапі конкурсу організувати прийом:

5.2.1. Дослідницьких робіт у твердому переплетенні (додатки 4-9).

5.2.2. Постерів (додаток 10).

5.2.3. Дослідницьких робіт і постерів у PDF форматі на електронних носіях.

5.2.4. Наказів про підсумки проведення I етапу конкурсу.

5.2.5. Заявок на участь у II етапі конкурсу (додаток 11).

5.2.6. Анкет учасників II етапу конкурсу (додаток 12).

5.3. До 14 лютого 2025 року подати на затвердження до департаменту освіти і науки Івано-Франківської облдержадміністрації склад журі II етапу конкурсу.

5.4. Підбити підсумки II етапу конкурсу не пізніше ніж через десять календарних днів після його закінчення.

5.5. До 17 березня 2025 року організувати подання науково-дослідницьких робіт та супровідної документації до оргкомітету III етапу конкурсу.

5.6. Здійснити організаційні заходи щодо підготовки команди Івано-Франківського обласного відділення Малої академії наук України для участі в III етапі конкурсу.

6. Керівникам місцевих органів управління освітою, директорам закладів загальної середньої і позашкільної освіти обласного підпорядкування з 20 по 30 січня 2025 року організувати подання дослідницьких робіт, постерів та супровідної документації (п. 5.2. цього наказу) до Івано-Франківського обласного відділення Малої академії наук України за адресою: м. Івано-Франківськ, вул. Шевченка, 79, к.101.

7. Контроль за виконанням наказу залишаю за собою.

**Заступник директора департаменту –
начальник управління освіти і науки**

Ігор ГАВРИЛЮК

Склад
організаційного комітету II етапу Всеукраїнського конкурсу-захисту
науково-дослідницьких робіт учнів-членів Малої академії наук України
у 2024/2025 навчальному році

Віктор Кімакович – директор департаменту освіти і науки Івано-Франківської облдержадміністрації, голова організаційного комітету

Ігор Цепенда – доктор політичних наук, професор, ректор Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, президент Івано-Франківського обласного відділення Малої академії наук України, співголова організаційного комітету

Ігор Чудик – доктор технічних наук, професор, ректор Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу, співголова організаційного комітету

Роман Яцишин – доктор медичних наук, професор, ректор Івано-Франківського національного медичного університету, співголова організаційного комітету

Надія Дерев'янка – кандидат педагогічних наук, директор Івано-Франківського обласного відділення Малої академії наук України, секретар організаційного комітету

Члени організаційного комітету:

Сергій Шарин – доктор фізико-математичних наук, доцент, проректор з науково-педагогічної роботи Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника

Олександр Кондрат – доктор технічних наук, професор, проректор з наукової роботи Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу

Сергій Геращенко – доктор медичних наук, професор, проректор з науково-педагогічної роботи Івано-Франківського національного медичного університету

Василь Палійчук – головний спеціаліст відділу загальної середньої та дошкільної освіти управління освіти і науки департаменту освіти і науки Івано-Франківської облдержадміністрації

Умови визначення результатів II етапу Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів Малої академії наук України у 2024/2025 навчальному році

Максимальна сумарна оцінка за участь у всіх розділах програми II етапу конкурсу становить 100 балів.

Під час роботи журі на постерному захисті та науковій конференції дозволяється присутність лише учасників у відповідній науковій секції, секретаря наукового відділення та членів організаційного комітету II етапу конкурсу. У разі порушень організаційний комітет має право дискваліфікувати такого учасника.

У разі виявлення членами журі порушення принципів академічної доброчесності дослідницька робота буде дискваліфікована, а учасник не зможе продовжувати участь у конкурсі.

Результати кожного розділу програми конкурсу фіксуються у протоколах, які підписуються членами журі, та оголошуються після завершення конкурсу.

Проміжні результати (заочне оцінювання дослідницьких робіт, постерний захист, наукова конференція) під час конкурсу не оприлюднюються.

I. Заочне оцінювання дослідницьких робіт

1. Заочне оцінювання дослідницьких робіт здійснюється членами журі на предмет дотримання учасниками Вимог щодо написання, оформлення та представлення дослідницьких робіт.

Дослідницька робота – це академічний текст, що подається на конкурс і розкриває актуальність, методологію та результати реалізації проєкту, засвідчує володіння учасником конкурсу понятійно-категоріальним апаратом із обраної теми, компетентностями академічного письма.

2. Критерії оцінювання науково-дослідницьких робіт:

№ з/п	Критерій	Бали
1	Аргументованість вибору теми дослідження, наукове/практичне значення роботи	3,5
2	Системність і повнота розкриття теми	4
3	Вміння чітко та ясно викладати свої думки, критично осмислювати використані джерела	4,5
4	Рівень виконання завдань, їх відповідність меті дослідження	4
5	Відповідність вимогам оформлення дослідницьких робіт (науковий стиль мовлення, наявність усіх структурних елементів, коректність оформлення джерел та цитування, грамотність)	4

Максимальна кількість балів - 20.

II. Постерний захист

1. Постерний захист передбачає безпосереднє спілкування учасника конкурсу із членами журі у формі питань-відповідей, під час якого журі можуть перевірити його знання з теми дослідження на основі представленого постера, у тому числі з дисципліни, самостійність виконання дослідження. Для представлення постера учаснику надається до 3 хвилин, для відповіді на запитання журі – від 7 до 15 хвилин.

Постер – це вертикально розміщений плакат, що оформлюється українською мовою (за винятком наукових секцій відділення мовознавства). На постер виноситься науковий апарат дослідження (мета і завдання проєкту, матеріали та методи його виконання, об'єкт, предмет, результати, висновки).

2. Критерії оцінювання постера:

№ з/п	Критерій	Бали
1	Дослідницький характер проєкту	9
2	Доцільність та коректність використаних методів дослідження, відповідність висновків (результатів) поставленим завданням	11
3	Ступінь самостійності і особистий внесок автора в дослідження	9
4	Презентаційні навички: культура мовлення, вільне володіння матеріалом, вичерпність, змістовність та наукова коректність відповідей	9
5	Відповідність постера вимогам	7

Максимальна кількість балів - 45.

III. Наукова конференція

1. Наукова конференція передбачає презентацію учасником лише найсуттєвіших результатів дослідження перед журі й іншими учасниками наукової секції. Дозволяє оцінити вміння учасника обирати основне й презентувати його, спрямована на формування розуміння того, як оприлюднюється й поширюється наукове знання. Для виступу на науковій конференції учаснику надається до 7 хвилин, для відповіді на запитання – до 3 хвилин. За бажанням учасники можуть підготувати презентацію для візуалізації своєї доповіді.

Наукова конференція у секціях іноземної мови відбувається іноземною мовою (відповідно до назви секції).

2. Критерії оцінювання наукової конференції:

№ з/п	Критерій	Бали
1	Актуальність теми дослідження	4
2	Чіткість, логічність і послідовність викладення матеріалу	7
3	Критичний аналіз досліджуваної проблеми з зазначенням особистого внеску учасника в її вирішенні	10

4	Самостійність, оригінальність і доказовість суджень	10
5	Культура мовлення, вільне володіння матеріалом, доступність та оригінальність подання інформації, кваліфіковане ведення дискусії (вичерпність відповідей і змістовність, наукова коректність заданих питань)	4

Максимальна кількість балів - 35.

Конкурс має характер особистої першості. Кількість призових (перших, других, третіх) місць за результатами II етапу конкурсу становить, як правило, не більше 50 відсотків від загальної кількості учасників у кожній секції окремо з орієнтовним розподілом їх у співвідношенні 1:2:3.

Чисельність учнів у секції	Розподіл переможців за призовими місцями			Загальна кількість призерів
	I місце	II місце	III місце	
1				1
2				2
3-5	1	1	1	3
6	1	1	1	3
7	1	1	2	4
8	1	1	2	4
9	1	1	3	5
10	1	1	3	5
11	1	2	3	6
12	1	2	3	6
13	1	2	4	7
14	1	2	4	7
15	1	3	4	8
16	1	3	4	8
17	1	3	5	9
18	1	3	5	9
19	1	3	6	10
20	1	3	6	10

Перше місце визначається, якщо учасник набрав 85 і більше балів.

Друге місце визначається, якщо учасник набрав 80 і більше балів.

Третє місце визначається, якщо учасник набрав 75 і більше балів.

При рівності сум балів декількох учасників місця визначаються з урахуванням підсумків постерного захисту.

Результати проведення II етапу конкурсу затверджуються наказом департаменту освіти і науки Івано-Франківської облдержадміністрації.

Перелік наукових секцій, в яких проводиться II етап Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів Малої академії наук України у 2024/2025 навчальному році

I. Наукове відділення літературознавства, фольклористики та мистецтвознавства:

1. Українська література
2. Зарубіжна література
3. Фольклористика
4. Теорія, історія мистецтв та арткритика
5. Літературна творчість
6. Кримськотатарська гуманітаристика

II. Наукове відділення філології:

1. Українська мова
2. Англійська мова та англійськомовна література
3. Німецька мова та німецькомовна література
4. Французька мова та франкомовна література
5. Іспанська мова та іспаномовна література
6. Польська мова та польськомовна література

III. Наукове відділення філософії та суспільствознавства:

1. Філософія
2. Соціологія
3. Правознавство
4. Релігієзнавство
5. Педагогіка
6. Журналістика
7. Психологія

IV. Наукове відділення історії:

1. Історія України
2. Всесвітня історія
3. Археологія
4. Історичне краєзнавство
5. Етнологія

V. Наукове відділення наук про Землю:

1. Географія
2. Геологія, гідрогеологія та геофізика
3. Метеорологія та кліматологія
4. Гідрологія
5. Геоінформаційні системи та дистанційне зондування Землі

VI. Наукове відділення інженерії та матеріалознавства:

1. Технології виробництва
2. Електроніка та приладобудування
3. Матеріали та адитивні технології
4. Аерокосмічна техніка та оборонні технології

5. Інформаційно-телекомунікаційні системи та технології
6. Екологічно безпечні технології та ресурсозбереження
7. Прикладна механіка та машинобудування
8. Автоматизація та робототехніка
9. Енергетика та електротехніка

VII. Наукове відділення інформаційних технологій:

1. Комп'ютерна інженерія
2. Кібербезпека
3. Програмна інженерія
4. Системи та технології штучного інтелекту
5. Інтернет-технології та вебдизайн
6. Навчальні, ігрові програми та віртуальна реальність

VIII. Наукове відділення математики:

1. Математика
2. Прикладна математика
3. Статистика

IX. Наукове відділення фізики і астрономії:

1. Теоретична фізика
2. Прикладна фізика
3. Астрономія
4. Аерофізика та космічні дослідження

X. Наукове відділення економіки:

1. Прикладна мікроекономіка та підприємництво
2. Макроекономіка та економічна політика
3. Міжнародна економіка та аналітика
4. Фінанси, банківська справа та страхування
5. Менеджмент та маркетинг

XI. Наукове відділення хімії та біології:

1. Загальна біологія
2. Біологія людини
3. Ботаніка
4. Зоологія
5. Медицина
6. Охорона здоров'я
7. Загальна та неорганічна хімія
8. Органічна хімія та біохімія

XII. Наукове відділення екології та аграрних наук:

1. Екологія
2. Охорона довкілля та раціональне природокористування
3. Агрономія
4. Технологія виробництва продукції тваринництва та ветеринарна медицина
5. Лісове і садово-паркове господарство
6. Селекція та генетика

Вимоги до змісту документації, що подається на II етап конкурсу

Дослідницька робота – це академічний текст, що подається на конкурс і розкриває актуальність, методологію та результати реалізації проекту, засвідчує володіння учасником конкурсу понятійно-категоріальним апаратом із обраної теми, компетентностями академічного письма.

Робота подається у переплетенні та включає в себе:

- титульний аркуш (додаток 5);
- анотацію (додаток 6);
- зміст;
- перелік умовних позначень, символів, скорочень, термінів (за необхідності);
- вступ;
- основну частину (розділи);
- висновки;
- список використаних джерел;
- додатки (за необхідності);
- відгук наукового керівника з його підписом (засвідчений підписом і печаткою керівника за місцем роботи);
- рецензію фахівця в галузі дослідження з його підписом (засвідчену підписом і печаткою керівника за місцем роботи);
- мотиваційний лист (додаток 7);
- декларацію академічної доброчесності (додаток 8).

Дослідницькі роботи мають бути оформлені згідно з Вимогами до написання, оформлення і представлення учнівських дослідницьких робіт (додаток 8).

Анотація є коротким викладом основного змісту дослідницької роботи (від 100 до 250 слів) та містить ключові слова. Не допускається копіювання будь-якої частини тексту дослідницької роботи (у тому числі вступу або висновків). Слід уникати таких формулювань: «метою роботи є», «основними завданнями визначено» тощо. Сукупність ключових слів повинна відображати основний зміст і тематику дослідження. Орієнтовна кількість ключових слів – від п'яти до десяти.

Мотиваційний лист – короткий (одна-дві сторінки) прозовий текст, який супроводжує дослідницький проект на всіх етапах конкурсу

Мотиваційний лист пишеться з нової сторінки в довільній формі, розпочинається звертанням до членів журі, завершується датою, іменем, прізвищем і підписом автора.

Декларація академічної доброчесності – документ, який учасник підписує особисто, чим засвідчує виконання дослідницької роботи відповідно до зазначених у цій декларації принципів академічної доброчесності.

Зразок оформлення титульного аркуша

Міністерство освіти і науки України
Департамент освіти і науки Івано-Франківської облдержадміністрації
Івано-Франківське обласне відділення Малої академії наук України

Відділення хімії та біології
Секція: медицина

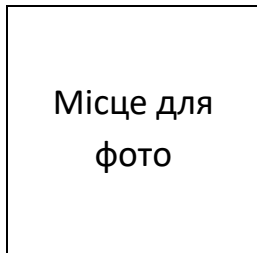
ВИВЧЕННЯ МОЖЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ СУМІШІ ГІДРОГЕН ПЕРОКСИДУ ТА НАТРІЙ ХЛОРИДУ ДЛЯ ЛІКУВАННЯ АТЕРОМИ (ЕПІТЕЛІАЛЬНОЇ КІСТИ САЛЬНОЇ ЗАЛОЗИ ШКІРИ)

Роботу виконав:
Липський Іван Іванович,
учень 11 класу
Калуського ліцею № 1
Калуської міської ради
Івано-Франківської області

Науковий керівник:
Науменко Іванна Іванівна,
учитель біології
Калуського ліцею № 1
Калуської міської ради
Івано-Франківської області

Зразок оформлення анотації

Івано-Франківське обласне відділення Малої академії наук України

Анотація

Шевченко Анастасія Іванівна, учениця 11 класу
Калуського ліцею № 1 Калуської міської ради Івано-
Франківської області

Науковий керівник: Ковалевська Марія Іванівна, учитель
української мови і літератури Калуського ліцею № 1 Калуської міської ради
Івано-Франківської області

Нобелівська премія в галузі літератури як культурний інститут

Дослідницьку роботу присвячено аналізу Нобелівської премії в галузі
літератури з точки зору її функціонування як культурного інституту.
Досліджено основні аспекти та питання визначення понять соціального,
культурного, художньо-мистецького інституту.

Розкрито специфіку функціонування культурного інституту літературної
премії через аналіз відомостей про різноманітні літературні премії, акцентовано
увагу на дослідженні основних засад та принципів Нобелівської премії в галузі
літератури.

Проаналізовано літературно-критичні дослідження, в яких розглядаються
різні аспекти функціонування Нобелівської премії в галузі літератури,
виявляються та оцінюються критерії відбору кандидатів.

Досліджено місце та значення письменника-лауреата в мистецтві та
культурному житті суспільства, а також власне бачення митцями основних
проблем літературної творчості та її місця у реальності.

Проаналізовано літературний доробок письменників – лауреатів
Нобелівської премії в галузі літератури 2015-2018 років, розкрито тематику та
ключові запитання, які ставлять перед собою митці-лауреати, висвітлено
основні ціннісні орієнтації їх творчості.

Ключові слова: література, літературна премія, Нобелівська премія,
культурний інститут, літературна творчість, письменник-лауреат.

Вимоги до написання мотиваційного листа

Мотиваційний лист – короткий (1-2 сторінки) прозовий текст, який супроводжує дослідницький проєкт. Він спонукає автора (авторку) усвідомити цілі своєї роботи, ступінь зацікавленості у дослідженні і розповідає про таке:

- причини, що мотивували створити дослідницький проєкт;
- зміни, які автор (авторка) хоче здійснити за допомогою свого проєкту;
- особисті цінності;
- ким автор (авторка) бачить себе в майбутньому.

Мотиваційний лист – структурний елемент дослідницької роботи, документ, який обов'язково подають на кожному етапі конкурсу.

Мотиваційний лист повинен розкрити такі питання:

- як виникла ідея дослідження, що до цього спонукало;
- якими були етапи реалізації проєкту, хід дослідження, які автор (авторка) прослухав (прослухала) спеціалізовані курси за напрямом дослідження, в тому числі онлайн, відвідав (відвідала) літні школи, інші освітні чи наукові заходи, поїздки, експедиції, з якими експертами, можливо, було листування тощо);
- які труднощі виникли в процесі роботи над проєктом.

Форма мотиваційного листа – прозова і довільна. Розпочинають лист із нової сторінки, зі звернення до членів журі, а завершують ім'ям, прізвищем і підписом автора (авторки).

Листи у віршованій формі, а також доповнення у вигляді малюнків і таблиць до участі не допускають.

Мотиваційний лист підписується особисто учасником конкурсу із зазначенням дати.

ДЕКЛАРАЦІЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів
Малої академії наук України

Я, _____,
підтверджую, що моя дослідницька робота на тему:

_____

є самостійним дослідженням, що не містить академічного плагіату.

Зокрема, в моїй роботі немає запозичення текстів, ідей чи розробок, результатів досліджень інших авторів без посилань на них, у тому числі буквального перекладу з іноземних мов чи перефразування, що видаються за свій текст, вирваних із контексту тверджень, «розлапкованих» цитат, фабрикації (вигаданих) даних чи фальсифікації (вигаданих і модифікованих на догоду бажаному висновку) результатів досліджень.

Робота написана із дотриманням норм законодавства України про авторське право і суміжні права.

Список використаних джерел справді відображає опрацьований мною матеріал, посилання на джерела є коректними.

Розумію, що за умови виявлення порушення мною принципів академічної доброчесності, названих вище вище, моя робота буде дискваліфікована і я не зможу продовжувати участь у конкурсі.

_____
(дата)

_____
(підпис)

_____
(Ім'я, ПРИЗВИЩЕ)

Вимоги до написання, оформлення і представлення учнівських дослідницьких робіт

I. Загальні положення

1. На II етап конкурсу подаються дослідницькі роботи (далі – роботи) проблемно-пошукового характеру, які відображають методологію, процес, результати втілення власного дослідницького проєкту і відповідають віковим інтересам та пізнавальним можливостям учасників конкурсу. Тематика проєктів (відповідно і робіт) має збігатися з напрямками наукових секцій наукових відділень Малої академії наук України.

2. Проєкт має ґрунтуватися на певних науковій та експериментальній базах, містити дані особисто проведених дослідів, спостережень чи пошукової роботи, результати їх опрацювання, аналізу й узагальнення, посилання на відповідні наукові джерела; відображати власну позицію дослідника.

У проєкті мають бути чітко визначені: мета, об'єкт і предмет дослідження, завдання, методи дослідження, відмінність і перевага запропонованих підходів і результатів.

Зміст і результати досліджень викладаються стисло, логічно, грамотно й аргументовано, без загальних слів і міркувань, бездоказових тверджень, тавтології.

Назва проєкту має бути стислою і відповідати суті наукової проблеми (завдання), що вирішується.

3. До роботи мають бути додані відгук наукового керівника і рецензія фахівця у відповідній галузі (досвідченого педагогічного, наукового чи науково-педагогічного працівника).

Достовірність наведених у проєкті результатів підтверджується у відгуку науковим керівником.

4. Робота оформлюється у двох примірниках: один використовується журі під час заочного оцінювання, другий – учасником під час конкурсу.

Обидва примірники роботи мають бути ідентичними.

5. До розгляду не приймаються проєкти (роботи):

тема і зміст яких не відповідають профілю наукової секції;

які були представлені в попередні роки і не мають суттєвого доопрацювання;

які містять плагіат або інші випадки порушення академічної доброчесності;

без самостійного дослідження, опрацювання джерел і власних висновків з обраної тематики;

без принаймні одного з необхідних структурних елементів роботи.

Автори таких робіт після заочного оцінювання дослідницької роботи отримують відповідну рецензію і до подальшої участі в конкурсі не допускаються.

II. Вимоги до змісту роботи

1. Титульний аркуш є першою сторінкою роботи, яка заповнюється за зразком, наведеним у додатку 4.

2. Анотація (текст обсягом до однієї сторінки, від 100 до 250 слів) є коротким викладом основного змісту дослідницької роботи та містить ключові слова. Не допускається копіювання будь-якої частини тексту дослідницької роботи (у тому числі вступу або висновків). Слід уникати таких формулювань: «метою роботи є», «основними завданнями визначено» тощо. Сукупність ключових слів повинна відображати основний зміст і тематику дослідження. Орієнтовна кількість ключових слів – від п'яти до десяти. Ключові слова подаються в називному відмінку, друкуються в рядок через кому наприкінці анотації.

Анотація є другою сторінкою роботи і оформлюється за зразком, наведеним у додатку 5.

3. Зміст подається на початку роботи. Він містить назву і номери початкових сторінок усіх розділів, підрозділів та пунктів (якщо вони мають заголовки), зокрема вступу, висновків до розділів, загальних висновків, додатків, списку використаних джерел тощо.

4. Якщо в роботі використано специфічну термінологію, а також маловідомі скорочення, нові символи, позначення тощо, то їх перелік подається у вигляді окремого списку, який розміщується перед вступом.

Перелік має розміщуватися двома стовпчиками: у лівому в алфавітному порядку наводяться умовні позначення, символи, одиниці скорочення або терміни; в правому – їх детальне розшифрування.

Якщо в роботі спеціальні терміни, скорочення, символи, позначення тощо повторюються менше трьох разів, перелік не складається, а їх розшифрування наводиться в тексті при першому згадуванні.

5. У вступі коротко обґрунтовуються актуальність і доцільність обраної теми, підкреслюється сутність досліджуваної проблеми; формулюються мета роботи, зміст поставлених завдань, об'єкт і предмет дослідження; подаються перелік використаних методів дослідження, характеристика проєкту (теоретична/прикладна); вказуються наукові положення, запропоновані учасником особисто, відмінність отриманих результатів від відомих раніше; повідомляється про наукове використання результатів досліджень або даються рекомендації щодо їх використання, для прикладних робіт повідомляється про прикладну цінність отриманих результатів.

У разі використання в роботі ідей або розробок, що належать співавторам, слід вказати на цей факт і зазначити конкретний особистий внесок учасника. Також зазначаються відомості про публікації за матеріалами проєкту й апробацію результатів дослідження (за наявності).

Орієнтовний обсяг вступу – 2-3 сторінки.

6. Основна частина роботи складається з розділів, підрозділів, пунктів, підпунктів.

Кожний розділ розпочинається з нової сторінки. Основному тексту розділу може передувати коротка передмова з описом обраного напрямку дослідження та обґрунтуванням застосованих методів досліджень. У кінці кожного розділу формулюються висновки зі стислим викладенням наведених у розділі наукових

і практичних результатів, що дає можливість звільнити основні висновки від другорядних подробиць.

В основній частині роботи наводяться характеристика джерел, використаних для написання роботи, і короткий огляд літератури за тематикою дослідження, включаючи міжнародні і вітчизняні наукові публікації за темою останніх років, окреслюються основні етапи наукової думки за визначеною проблемою, вказуються питання, які залишилися невирішеними; обґрунтовується вибір напряму досліджень, наводяться методика і техніка дослідження; подаються відомості про обсяг дослідження; викладаються, аналізуються та узагальнюються отримані результати, подається їх оцінка.

Зміст основної частини має відповідати темі роботи і повністю її розкривати.

7. Висновки мають містити стислий виклад результатів вирішення наукової проблеми і поставлених завдань, досягнутих у процесі аналізу обраного матеріалу, оцінок та узагальнень. Необхідно підкреслити їх самостійність, теоретичне і (або) прикладне значення, зацентрувавши увагу на кількісних і якісних показниках здобутих результатів, обґрунтувати достовірність результатів і надати рекомендації щодо їх використання.

8. Список використаних джерел – елемент бібліографічного апарату, який містить бібліографічні описи використаних джерел.

Список використаних джерел слід розміщувати в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків.

Відомості про джерела складаються відповідно до вимог, зазначених у стандартах:

ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання», затверджений наказом ДП «УкрНДНЦ» від 22 червня 2015 р. № 61;

ДСТУ 3008:2015 «Інформація та документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура та правила оформлювання», затверджений наказом ДП «УкрНДНЦ» від 22 червня 2015 р. № 61;

ДСТУ 4331:2004 «Правила описування архівних документів», затверджені наказом Держспоживстандарту України від 17.08.2004 № 181;

ДСТУ 3582:2013 «Інформація та документація. Бібліографічний опис. Скорочення слів і словосполучень в українській мові. Загальні вимоги та правила», затверджений наказом Мінекономрозвитку від 22.08.2013 № 1010.

Наприклад:

книга одного автора	Гейман Н. Скандинавська міфологія / пер. з англ. М. Бакалова. Київ: КМ-БУКС, 2018. 256 с.
книга двох авторів	Гокінг С., Гокінг Л. Джордж і таємний ключ до Всесвіту / пер. з англ. Г. Лелів. Львів: Вид-во Старого Лева, 2016. 312 с.
книга трьох авторів	Гейтенко В. В., Пристинський В. М., Пристинська Т. М. Педагогічний супровід підлітків старшого шкільного віку у середовищі асоціальних й антисоціальних неформальних

молодіжних організацій: моногр. / Держ. ВНЗ «Донбас. держ. пед. ун-т», н.-д. лаб. взаємодії духов. й фіз. виховання дітей та підлітків. Слов'янськ: Вид-во Б. І. Маторіна, 2019. 299 с.

книга чотирьох авторів

Андрейчин М. А., Крушельницький О. Д., Копча В. С., Огороднічук І. В. Військова епідеміологія з епідеміологією надзвичайних ситуацій. Тернопіль: Укрмедкнига, 2015. 320 с.

книга п'яти і більше авторів

Кітч у мистецтві, етосі та вихованні : колект. моногр. / відп. ред., керівники проекту: Г. Гжибек, Т. Дубровний, Ш. Сівек / Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. Львів: Растр-7, 2019. 144 с.

збірник

Бізнес і права людини: основні виклики для нових демократій: зб. статей і тез: матеріали до Панел. дискусії, 25 верес. 2019 р., Харків. міжнар. юрид. форум, 24–28 верес. 2019 р. / упоряд. О. О. Уварова. Харків: Право, 2019. 128 с.

багатотомна книга

Кримський А. Ю. Вибрані сходознавчі праці. В 5 т. Т. 4. Іраністика / НАН України, Ін-т сходознавства ім. А. Ю. Кримського. Київ: Стилос, 2008. 387 с.

дисертація та автореферат дисертації

Сталінська Г. Д. Вінтажний інтер'єр: генеза та принципи формування : дис. ... канд. мистецтвознавства: 17.00.07 / Харків. держ. акад. дизайну мистецтв. Харків, 2019. 400 с.

Костюк О. П. Зачіска як культурно-антропологічний феномен у контекстах ініціації: автореф. дис. ...канд. філос. наук: 09.00.04 / Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди. Харків, 2019. 21 с.

матеріали конференцій

Проблеми матеріалознавства та інженерії поверхні: тези конференції MSSE2019. Конференція молодих науковців з матеріалознавства та інженерії поверхні, 25–27 вересня 2019 р. / відп. ред. В. Р. Скальський; НАН України, Фіз.-мех. ін-т ім. Г. В. Карпенка. Львів: Бона, 2019. 206 с.

стаття із продовжуваного видання (наукового журналу)

Кравченко О. М. Космофізика – нова методологія // Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. Серія: Гуманітарні науки. 2014. Вип. 203(1). С. 94–101.

стаття періодичного

3

Тацій В. Я., Тютюгін В. І., Пономаренко Ю. А. Виклики

видання (журнал, газета)	сучасності і кримінальне право. Голос України. 2016. 29 січ. (№ 16). С. 6–7.
рецензія	Павлів В. «Медієтика»: про унікальність та універсальність професійного досвіду. Наукові записки УКУ. 2015. Ч. 6 : Журналістика. Медіакомунікації, вип. 1. С. 209–212. Рец. на кн.: К. Г. Крістіанс, М. Факлер, К. Б. Річардсон та ін. Медієтика: практичні випадки та моральні міркування / пер. з англ. Олег Король; наук. ред. Ніна Зражевська. Львів: Видавництво Українського католицького університету, 2014. 592 с.
Картографічні документи	Малий атлас світу : Карти / Держ. служба України з питань геодезії, картографії та кадастру, ДНВП «Картографія»; ред. В. В. Радченко; дизайнери: М. Б. Гутман, С. М. Сухенко; М-би різні. Київ: ДНВП «Картографія», 2019. 64 с.
Електронні джерела	Конституція України: Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80/para4202 (дата звернення: 12.12.2019)

9. У додатках містяться допоміжні або додаткові матеріали, необхідні для повноти сприйняття проєкту, кращого розуміння отриманих результатів: проміжні математичні доведення, формули та розрахунки, додаткові таблиці, графіки, рисунки, ілюстрації тощо.

III. Правила оформлення роботи

1. Робота друкується шрифтом Times New Roman текстового редактора Word розміру 14 на одному боці аркуша білого паперу формату А4 з інтервалом 1,5 (до 30 рядків на сторінці). Поля: ліве, верхнє і нижнє – не менше 20 мм, праве – не менше 10 мм. Обсяг роботи складає 15-20 (для гуманітарних напрямів – 20-25) друкованих сторінок. До загального обсягу роботи не входять: титульний аркуш, анотація, перелік умовних позначень, зміст, список використаних джерел, додатки, таблиці і рисунки, які повністю займають площу сторінки, мотиваційний лист, декларація академічної доброчесності, відгук і рецензія. Текст роботи має бути написаний без орфографічних, пунктуаційних та стилістичних помилок.

Роботи виконуються державною мовою; до роботи з іноземної мови додається анотація іноземною мовою. Постерний захист і наукова конференція для секцій відділення мовознавства (крім секції «Українська мова») здійснюється іноземною мовою.

Кожна структурна частина роботи починається з нової сторінки.

Заголовки структурних частин друкуються великими літерами симетрично до набору: «ЗМІСТ», «ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ», «ВСТУП», «РОЗДІЛ», «ВИСНОВКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ», «ДОДАТКИ». Заголовки підрозділів друкуються маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу. Заголовки пунктів друкуються маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу в підбір до тексту.

Відстань між заголовком (за винятком заголовка пункту) і текстом має дорівнювати 1-2 інтервалам.

2. Нумерація сторінок, розділів, підрозділів, пунктів, рисунків, таблиць, формул подається арабськими цифрами без знака «№».

Усі сторінки роботи, враховуючи титульну сторінку, анотацію та додатки, підлягають суцільній нумерації. Номер проставляється у правому верхньому куті сторінки без крапки в кінці. Номер не ставиться на титульній сторінці, анотації, мотиваційному листі, декларації академічної доброчесності, відгуку та рецензії.

Номер розділу ставиться після слова «РОЗДІЛ» (наприклад: РОЗДІЛ 1), після номера крапка не ставиться. Заголовок розділу друкується з нового рядка. Підрозділи нумеруються в межах кожного розділу за правилом: номер розділу, номер підрозділу. У кінці номера підрозділу має стояти крапка, наприклад: «2.4.». Заголовок підрозділу наводиться в тому самому рядку.

Пункти нумеруються в межах кожного підрозділу так: номер розділу, номер підрозділу, номер пункту, наприклад: «2.3.4.». Заголовок пункту наводиться в тому самому рядку, але пункт може і не мати заголовка.

У кінці назв розділів, підрозділів, пунктів крапка не ставиться.

Формули нумеруються в межах розділу, наприклад: «формула (2.3)» означає «формула 3 розділу 2». Наявність підрозділів на нумерацію формул не впливає. Формули, на які немає посилань, можна не нумерувати. Номер необхідно брати в круглі дужки і розміщувати на правому полі сторінки на рівні нижнього рядка формули, якої він стосується.

Рисунки нумеруються в межах розділу (аналогічно до формул та підрозділів) і позначаються словом «Рис.», наприклад: «Рис. 1.2».

Таблиці нумеруються послідовно в межах розділу. У правому верхньому куті над заголовком таблиці розміщується напис «Таблиця» із зазначенням її номера. Номер таблиці складається з номера розділу і порядкового номера таблиці, між якими ставиться крапка, наприклад: «Таблиця 2.3».

Додатки оформлюються як безпосереднє продовження роботи на наступних сторінках. Вони розміщуються в порядку згадування в тексті роботи. Кожен з додатків має розміщуватися на окремій сторінці. Додаток має містити заголовок, який друкується угорі симетрично відносно тексту.

Додатки нумеруються великими українськими літерами і позначаються словом «Додаток», наприклад: «Додаток Б» (за винятком літер Г, Є, З, І, Ї, Й, О, Ч, Ђ).

3. Під час написання роботи учасник має посилатися на наукові джерела, матеріали, ідеї, висновки, результати, які використовуються в роботі. Це дає змогу перевірити наведені відомості. Посилатися слід на останні видання публікацій.

Якщо в роботі використовуються відомості з матеріалів з великою кількістю сторінок, тоді слід точно вказати номери сторінок, ілюстрацій, таблиць, формул із джерела.

Посилання в тексті роботи на джерело зазначається порядковим номером за переліком посилань, виділеним двома квадратними дужками, наприклад: «... у працях [1-7]...».

Якщо в тексті роботи потрібно зробити посилання на конкретні відомості, цитата наводиться в лапках, а посилання береться у квадратні дужки із зазначенням порядкового номера джерела в списку використаних джерел та відповідної сторінки. Наприклад: «... набуття наукового знання передбачає оперування фактами, які характеризують певне явище, розробку наукової гіпотези (теорії), яка пояснює те чи інше явище і постановку експерименту для доведення висунутої теорії [8, с. 37]».

Текст цитати необхідно точно відтворювати і наводити повністю, щоб не спотворити думки автора. Пропуск слів, речень, абзаців при цитуванні допускається без перекручення авторського тексту і позначається трьома крапками. У тексті роботи допускається непряме цитування автора (переказ, виклад думок автора своїми словами), при цьому слід точно викладати думки автора і давати відповідні посилання на джерело.

Посилання на ілюстрації в тексті роботи вказуються порядковим номером ілюстрації, наприклад: «рис. 1.2».

Посилання на формули вказуються порядковим номером формули в дужках, наприклад: «... у формулі (2.1)».

На всі таблиці роботи мають бути посилання в тексті, при цьому слово «таблиця» у тексті пишуть скорочено, наприклад: «...у табл. 1.2».

У повторних посиланнях на таблиці й ілюстрації треба вказувати скорочено слово «дивись», наприклад: «див. табл. 1.3».

4. Формули в тексті роботи розміщуються після посилання на них. Вони відокремлюються від тексту інтервалами в один рядок зверху і знизу та розміщуються посередині сторінки. Формули, якщо вони громіздкі і складні, розташовуються на окремих рядках. Це стосується і нумерованих формул. Декілька однотипних невеликих формул подаються в одному рядку через кому, а іноді невеликі нескладні формули розміщуються безпосередньо в тексті.

Переноси у формулі допускаються лише на знаках рівності, плюс, мінус, множення і ділення з повторенням знаку в наступному рядку.

Символи і коефіцієнти, що наводяться у формулі, описуються безпосередньо під нею в тій послідовності, в якій згадуються у формулі.

Значення кожного символу або числового коефіцієнта подається з нового рядка. Перший рядок починається словом «де» без двокрапки.

Номер формули розміщується на правому боці сторінки на рівні нижнього рядка.

5. Ілюстративний матеріал у роботі використовується з метою більш наочного представлення результатів досліджень та їх обґрунтування. Найчастіше в роботах використовуються такі види ілюстративних матеріалів: креслення, рисунки, таблиці, діаграми, графіки, схеми, фотографії.

Усі ілюстрації зазначаються в тексті роботи. Якщо ілюстративний матеріал за обсягом перевищує третину сторінки, він має виноситися в додатки.

Назва ілюстрації розміщується відразу після її номера, внизу.

Цифровий матеріал роботи оформлюється у вигляді таблиць. Слово «Таблиця» починається з великої літери, прописується курсивом і розміщується у верхньому правому куті сторінки, а її назва – посередині, симетрично до тексту і наводиться жирним шрифтом.

Заголовки граф мають починатися з великих літер, підзаголовки – з маленьких, якщо вони складають одне речення із заголовком, і з великих, якщо вони є самостійними. Висота рядків має бути не менше ніж 8 міліметрів. Графу з порядковими номерами рядків до таблиці включати не треба.

Таблиця розміщується після першого згадування про неї в тексті так, щоб її можна було читати без обертання переплетеного блока рукопису або з обертанням за стрілкою годинника.

Таблицю з великою кількістю рядків можна переносити на наступну сторінку. У разі перенесення таблиці на інший аркуш слово «Таблиця», її номер і назва не повторюються, далі над іншими частинами праворуч пишуться скорочено слова «Продовж. табл.» і вказується тільки номер таблиці, наприклад: «Продовж. табл. 1.2».

Вимоги до оформлення постера для участі у II етапі конкурсу

Постер – вертикально розміщений плакат формату А3, що оформлюється українською мовою (за винятком секцій відділення мовознавства).

Постер повинен містити:

- зазначення територіального відділення (Івано-Франківське обласне відділення Малої академії наук України);
- заголовок (назву проєкту, що збігається, з назвою дослідницької роботи);
- інформацію про автора (прізвище, ім'я, по батькові; повна назва закладу освіти; клас; населений пункт; прізвище, ім'я, по батькові та посада наукового керівника);
- короткий зміст проєкту (мета і завдання проєкту, матеріали та методи його виконання, об'єкт, предмет, результати й висновки).

ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ МАН УКРАЇНИ		
Фото автора	Назва проєкту	
	Прізвище, ім'я, по батькові автора, клас, заклад освіти, населений пункт Науковий керівник: ПІП, посада, місце роботи	
Мета, завдання дослідження		Рисунок 1 Підпис рисунка
Об'єкт, предмет дослідження		
Матеріали, хід та методи дослідження		
Діаграма Підпис діаграми		
Рисунок 2 Підпис рисунка	Результати та висновки	Фото Підпис фото

Рисунок 1. Приклад розміщення інформації на постері

Рисунки мають бути чіткі, з підписами; умовні позначення на них мають бути розшифровані. Речення тексту слід робити короткими, конкретними, однозначними.

ЗАТВЕРДЖУЮ

_____

(посада керівника органу управління у сфері освіти)

МП (підпис) (Ім'я, ПРІЗВИЩЕ)
« _____ » _____ 2025 р.

ЗАЯВКА

на участь у II етапі Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів Малої академії наук України

Наукова секція

Тема дослідницького проєкту

Прізвище

Ім'я

По батькові (за наявності)

Дата народження

Повна назва закладу загальної середньої освіти

Повна назва закладу позашкільної освіти

Клас

Контактний телефон учасника

Електронна пошта учасника

Науковий керівник (П.І.Б., посада)

Контактний телефон наукового керівника

Електронна пошта наукового керівника

Керівник закладу
освіти

_____

(підпис)
М.П.

_____

(Ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

Науковий керівник: _____

(прізвище, ім'я, по батькові, вчений ступінь, посада, контактний телефон)

Повна назва закладу позашкільної освіти: _____

(назва, місцезнаходження закладу, телефон)

Чим зумовлений Ваш вибір напряму наукового дослідження?

Чи були Ви переможцем (учасником) інших конкурсів, олімпіад, змагань ?
(перерахувати) _____

Чи володієте іноземною мовою (якою саме, рівень володіння)?

Чи в змозі Ви презентувати роботу іноземною мовою (якою саме)? _____

Чи маєте паспорт громадянина України для виїзду за кордон (проїзний документ дитини)?

Сфера наукових інтересів: _____

В яких закладах вищої освіти мрієте навчатися? _____

Якою професією Ви хотіли б оволодіти?

В якій галузі Ви хотіли б реалізувати себе в майбутньому (політика, наука, бізнес, інше)? _____
